

2024-2025

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING
HAVO 4, COHORT 2024-2026
BLAISE PASCAL COLLEGE

1. WAAROM EEN PTA?	2
2. SCHOOLEXAMENWEEKEN/-DATA	3
3. ALS JE VRAGEN HEBT	4
4. VORMEN VAN EEN SCHOOLEXAMEN	4
5. TOEGESTANE HULPMIDDELEN	5
6. WEGING VAN HET SCHOOLEXAMEN	5
7. INLEVERDATUM BIJ OPDRACHTEN	5
8. CORRECTIE VAN SE-TOETSEN	5
9. AFSLUITING VAN DE VAKKEN	6
9.1 AFSLUITING VAN VAKKEN MET ALLEEN EEN SCHOOLEXAMEN	6
9.2 AFSLUITING VAN VAKKEN MET EEN SCHOOL- EN EEN CENTRAAL EXAMEN	6
10. REGELS IN DE TOETSLOKALEN EN ABSENTIE	6
10.1 TE LAAT KOMEN EN WEGGAAN	7
10.2 HET NIET MAKEN VAN SE-TOETSEN	7
10.3 VERLOF EN ZIEKTE	7
10.4 INHALEN VAN SE-TOETSEN	7
10.5 HERKANSEN VAN SE-TOETSEN	8
10.6 HET OVERDOEN VAN EEN HANDELINGSDEEL	8
11. VERDERE REGELINGEN	8
11.1 VERVROEGD OF GESPREID EXAMEN DOEN	8
11.2 OVERSTAPPEN NAAR EEN ANDER LEERNIVEAU	8
11.3 DOUBLEREN	9
12. FRAUDE OF ONREGELMATIGHEID	9
13. ORIËNTATIE OP STUDIE EN BEROEP (LOB)	10
14. KLACHTRECHT	10
15. ONVOORZIENE SITUATIES	10
AARDRIJKSKUNDE	11
BEDRIJFSECONOMIE	12
BEWEGEN, SPORT EN MAATSCHAPPIJ	13
BIOLOGIE	14
CULTURELE KUNSTZINNIGE VORMING	15
DUITSE TAAL EN LITERATUUR	16
ECONOMIE	17
ENGELSE TAAL EN LITERATUUR	18
FRANSE TAAL EN LITERATUUR	19
GESCHIEDENIS	20
LEVENSBSCHOUWING	21
LICHAMELIJKE OPVOEDING	22
MAATSCHAPPIJLEER	23
MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN	24
NATUURKUNDE	25
NEDERLANDSE TAAL EN LITERATUUR	26
REKENEN	27
SCHEIKUNDE	28
WISKUNDE A	29
WISKUNDE B	30

1. Waarom een PTA?

PTA staat voor Programma van Toetsing en Afsluiting.

Het PTA is een regeling die bedoeld is om jou te informeren over de inhoud en de wijze van afname van het schoolexamen (SE).

De toetsen voor de schoolexamens worden gemaakt door de scholen zelf. De scholen bepalen ook wanneer welke vakken getoetst worden.

Naast het schoolexamen doe je in de meeste vakken ook een centraal examen (CE).

Het centraal examen wordt landelijk afgenomen.

Met dit PTA krijg je een overzicht van wat je het komende jaar bij de schoolexamens te wachten staat. In deze inleidende tekst staat uitleg over de schoolexamens in het algemeen en gaat het over de organisatie en planning. Verder kom je te weten wat je moet je doen, waar je je aan hebt te houden, welke rechten je hebt en hoe je communiceert over zaken die het examen betreffen. Ook tref je informatie aan over afwezigheid, te laat komen en fraude.

Daarna tref je in overzichten per vak informatie over de diverse schoolexamens. Je kunt daarbij denken aan:

- de periodes waarin het schoolexamen voor de verschillende vakken plaatsvindt
- de wijze waarop het schoolexamen wordt afgenomen (de vorm van het schoolexamen)
- de domeinen en de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen. Wil je meer uitleg over de domeinen, kijk dan op www.examenblad.nl
- informatie over de hulpmiddelen die gebruikt mogen worden
- de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt
- de weging van de cijfers
- de mogelijkheden tot herkansing van delen van het schoolexamen

Naast het PTA is er een examenreglement. Hierin vind je alle officiële regelingen van (vrijwel) alle zaken, die het schoolexamen en het centraal examen betreffen. Het complete examenreglement is te vinden op de website.

Voor jouw (school)examen zijn de belangrijkste documenten:

- het examenreglement
- dit PTA

Naast deze twee documenten zijn ook het informatieboekje en de huisregels van de school van belang. Al deze documenten zijn te vinden op de website.

In bijzondere gevallen en alleen met instemming van de MR kan het voorkomen dat er gedurende het schooljaar een erratum (wijziging) op het PTA verschijnt. Mocht het PTA van een vak wijzigen, dan worden de leerlingen (die dit vak volgen) en hun ouders/verzorgers hierover per e-mail geïnformeerd. Tevens worden de errata gepubliceerd op de website van school.

2. Schoolexamenweken/-data

Periode en data schoolexamens 4 vwo		herkansing op:	aanvragen voor:
periode 1	21-10-2024 t/m 25-10-2024	n.v.t.	n.v.t.
periode 2	15-01-2025 t/m 21-01-2025	n.v.t.	n.v.t.
periode 3	25-03-2025 t/m 31-03-2025	n.v.t.	n.v.t.
periode 4	19-06-2025 t/m 27-06-2025	n.v.t.	n.v.t.

Periode(h/v) en data schoolexamens 4 havo/5 vwo		herkansing op:	aanvragen voor:
periode 1/5	21-10-2024 t/m 25-10-2024	n.v.t.	n.v.t.
periode 2/6	15-01-2025 t/m 21-01-2025	13 en 14-02-2025*	05-02-2025 13.00 uur
periode 3/7	25-03-2025 t/m 31-03-2025	n.v.t.	n.v.t.
periode 4/8	19-06-2025 t/m 27-06-2025	10-07-2025**	04-07-2025 17.00 uur

Periode(h/v) en data schoolexamens 5 havo/6 vwo		herkansing op:	aanvragen voor:
periode 5/9	21-10-2024 t/m 25-10-2024	22-11-2024	15-11-2024 13:00 uur
periode 6/10	15-01-2025 t/m 21-01-2025	13 en 14-02-2025***	05-02-2025 13.00 uur
periode 7/11	25-03-2025 t/m 31-03-2025	10-04-2025	08-04-2025 13.00 uur

* Het betreft hier één herkansing over periode 1/2 c.q. 5/6

** Het betreft hier één herkansing over periode 3/4 c.q. 7/8; let op, voor deze herkansing is een overgangsbewijs noodzakelijk. Uitzondering voor combinatiecijfer en afsluitende SE-onderdelen.

*** Het betreft hier maximaal twee herkansingen over periode 6/10.

In dit PTA wordt bij SE-toetsen de periode van afname vermeld. Als dit een toetsperiode (TP) betreft, staat deze vast. Bij vermelde data buiten de toetsweek wordt de toets door de docent gepland en vindt deze uiterlijk op de laatste dag van de betreffende periode plaats. Dit geldt ook voor het inleveren van opdrachten ongeacht of je op die dag les hebt van de docent.

Inschrijven voor herkansingen doe je middels een link die je in je schoolmail ontvangt.

Eventuele errata op dit PTA worden gepubliceerd op de website en de kandidaten worden ook via de **schoolmail** op de hoogte gebracht.

3. Als je vragen hebt

Jij hebt net als elke andere leerling een profiel gekozen met daarnaast een eigen invulling van het vrije deel. Ieder heeft daardoor een andere studiebelasting. Met planningsproblemen die je boven het hoofd dreigen te groeien, kun je naar je mentor gaan. Doe dat bijtijds!

Met vragen over regelingen van een bepaald vak ga je eerst naar je docent.

Als meerdere leerlingen een onredelijke opeenhoping van werk ervaren of voorzien, dan is het verstandig dat te melden aan je afdelingsleider.

Heb je vragen over de examenregeling, dan kun je bij het examensecretariaat terecht. Ook als je denkt dat iets onjuist of onduidelijk in dit boekje staat vermeld, aarzel dan niet dit te melden aan het examensecretariaat, via examencommissie@blaisepascalcollege.nl.

De examencommissie bestaat dit schooljaar uit de volgende personen:

- Dhr. E. Harries
- Dhr. D. Hoenderdos
- Dhr. E. Nooij
- Dhr. E. Ozturk
- Dhr. J. Rom

4. Vormen van een schoolexamen

Een (onderdeel van een) schoolexamen kan de volgende vormen hebben:

- Een schriftelijke toets of opdracht, waarvoor een cijfer wordt gegeven en waarvan de weging staat vermeld in dit PTA.
- Een mondelinge toets, opdracht of presentatie, individueel of met meerderen gemaakt, waarvoor een cijfer wordt gegeven en waarvan de weging staat vermeld in dit PTA.
- Een praktische opdracht (zie hier onder) of een werkstuk, individueel of met meerderen gemaakt, waarvoor een cijfer wordt gegeven en waarvan de weging staat vermeld in dit PTA.
- Een handelingsdeel, individueel of met meerderen gemaakt, waarvoor een beoordeling 'onvoldoende, voldoende (of goed)' wordt gegeven en waarvan de weging staat vermeld in dit PTA (zie ook hoofdstuk 10.6).

Er zijn geen schoolexamencijfers mogelijk als de betreffende toets niet in het PTA is aangegeven.

Praktische opdrachten

1. Elke praktische opdracht staat vermeld in het PTA van het betreffende vak.
2. Bij elke praktische opdracht staat de periode waarin deze wordt ingeleverd vermeld.
3. Werken volgens de gestelde termijn, maakt deel uit van de opdracht. Bij te laat inleveren worden strafpunten gegeven. Zie hiervoor onder het kopje 'Inleverdatum bij opdrachten' (Hoofdstuk 7).
4. Als een praktische opdracht herkanst dan wel ingehaald mag worden, kan dat uiterlijk in de volgende periode. Is de uiterste datum in periode 4, dan dient dit uiterlijk één dag na toetsweek 4 te geschieden.

5. Toegestane hulpmiddelen

Bij de schoolexamens mag je gebruik maken van een pen, geodriehoek, liniaal, potlood, markeerstift, woordenboek Nederlands en een gewone rekenmachine. Alleen voor wiskunde mag je over een grafische rekenmachine beschikken, daar is een gewone rekenmachine niet toegestaan. Voor gewone tekst gebruik je een blauwe of zwarte pen.

Alle toetsen worden gemaakt op door de school verstrekt papier. Kladpapier wordt desgewenst door school verstrekt.

Bij het maken van de toetsen zijn in principe de hulpmiddelen toegestaan, die ook bij de centrale examens worden gebruikt, tenzij expliciet in het PTA anders staat aangegeven. Wat betreft de woordenboeken voor de moderne vreemde talen: in de kolom hulpmiddelen staat of/en welk woordenboek gebruikt mag worden.

De school zorgt voor Grote Bosatlassen, Binassen en woordenboeken. Het gebruik van eigen exemplaren is niet toegestaan.

6. Weging van het schoolexamen

Het schoolexamen bevat per vak een aantal onderdelen, o.a. schriftelijke toetsen en praktische opdrachten, waarvoor cijfers worden behaald. Bij de cijferbepaling geldt een weging die in dit document is vastgelegd. Bij een vak kunnen ook onderdelen zijn aangegeven die verplicht gedaan moeten worden, zonder dat hiervoor een cijfer wordt gegeven. Dit heet een handelingsdeel. Handelingsdelen moeten met minimaal een voldoende worden afgerond om over te gaan naar een volgend leerjaar, dan wel examen te doen.

7. Inleverdatum bij opdrachten

Inleverdata worden door de docent bepaald en staan vast. Elke schooldag te laat inleveren betekent dat van het eindcijfer een punt wordt afgetrokken, tot een maximum van drie punten. De leerling blijft verplicht een aan een inleverdatum gekoppelde opdracht geheel te maken.

8. Correctie van SE-toetsen

De beoordeling van een schoolexamen geschiedt aan de hand van een door de vaksectie vastgesteld correctiemodel, waarmee de beoordeling voor de leerling inzichtelijk wordt gemaakt.

Binnen vijf schooldagen na afname van een toets voert de docent het behaalde cijfer in Magister in, tenzij dat door omstandigheden onmogelijk is. Deze cijfers worden gegeven in één decimaal of in een waardering (goed, voldoende of onvoldoende).

Het is van belang deze cijfers te controleren. Indien er volgens jou iets niet klopt, dien je dit binnen twee schooldagen aan je docent kenbaar te maken. Wanneer je er in een gesprek met je docent niet uitkomt, breng je je afdelingsleider binnen een schooldag op de hoogte.

Na elke toets wordt het gemaakte werk door de docent aan de leerling ter inzage gegeven.

De SE-toetsen worden minimaal 8 weken nadat ze zijn afgenomen of ingeleverd, bewaard op school. Het advies is om bij inleveren van een werkstuk zelf een kopie van het werk te bewaren.

9. Afsluiting van de vakken

Er zijn vakken die geen centraal examen kennen. Deze vakken sluit je af met een schoolexamen-eindcijfer dat is opgebouwd uit alle SE-toetsen en opdrachten die vermeld staan in het PTA. Voor de overige vakken geldt dat het schoolexamen-eindcijfer voor 50% meetelt voor het eindcijfer en het cijfer van het centraal examen ook voor 50%.

9.1 Afsluiting van vakken met alleen een schoolexamen

In 4 vwo: levo

In 5 vwo: CKV en maatschappijleer

In 6 vwo: lichamelijke opvoeding (januari), wiskunde D en het profielwerkstuk

In 4 havo: levo, CKV en maatschappijleer

In 5 havo: BSM, lichamelijke opvoeding (januari) en het profielwerkstuk

Maatschappijleer, levo, ckv en het profielwerkstuk vormen samen het zogenoemde combinatiecijfer, dat meetelt in de slaag-zakregeling. Deze onderdelen van het combinatiecijfer worden afgerond tot een geheel cijfer, overeenkomstig het examenreglement. Vervolgens worden de gehele cijfers gemiddeld en afgerond tot het combinatiecijfer.

Alleen bewegingsonderwijs wordt beoordeeld met O/V.

9.2 Afsluiting van vakken met een school- en een centraal examen

Voor de overige vakken is er in 6 vwo c.q. 5 havo na de afronding van het schoolexamen ook een centraal examen. Het centrale examen is een landelijk, voor alle leerlingen identiek schriftelijk examen. Om te kunnen deelnemen aan het centraal examen voor een bepaald vak, moet een leerling ALLE schoolexamenonderdelen in het betreffende vak hebben afgerond.

De eindcijfers van schoolexamens waarvoor ook een centraal examen afgenomen wordt, worden afgerond op 1 decimaal.

10. Regels in de toetslokalen en absentie

Behalve de gewone schoolregels gelden er bij de afname van schoolexamens nog enkele aanvullende regels waar je je aan dient te houden:

- Jassen en tassen zijn in het lokaal niet toegestaan. Tijdens toetsweken zijn deze ook niet toegestaan in de gangen waar toetsen worden afgenomen.
- Je komt uiteraard op tijd. Bij luistertoetsen en mondelingen mag je niet te laat komen en word je niet meer toegelaten. Mocht je bij een toets onverhoopt toch te laat komen, dan verwijzen we je naar artikel 10.1.
- Bij een schoolexamen ben je minimaal 30 minuten aanwezig, zie '10.1 Te laat komen en weggaan'
- Gebruik alleen de toegestane hulpmiddelen, zie '5. Hulpmiddelen'.
- Communicatiemiddelen zoals mobieltjes, horloges of brillen met ontvangst- of zendmogelijkheid, etc. zijn in het toetslokaal niet toegestaan, ook niet als ze "uit" staan.
- Mobieltjes, smartphones etc. mogen niet in bewaring worden gegeven bij de toezichthouder.
- Bezit van bovengenoemde communicatiemiddelen tijdens de toets is een onregelmatigheid, 'zie 12. Fraude en onregelmatigheden'.
- Examenwerk wordt in het toetslokaal gemaakt en daar ingeleverd alvorens te vertrekken. Een leerling, die het lokaal heeft verlaten, kan niet later alsnog toetswerk inleveren.
- Bij het inleveren van het toetswerk nummer je al je gemaakte werk. Vervolgens vul je op de presentielijst in hoeveel blaadjes je hebt ingeleverd.

10.1 Te laat komen en weggaan

Als je bij een toets meer dan 25 minuten te laat komt, mag je het lokaal niet meer in. Je krijgt bij te laat komen geen extra tijd. Je levert je werk op de vastgestelde tijd in. Bij kijk- en luistertoetsen wordt een kandidaat die te laat komt niet meer tot de examenzaal toegelaten.

Eerder weggaan is toegestaan, maar niet eerder dan na 30 minuten. Zorg dan dat je geen overlast bezorgt aan degenen die nog met de toets bezig zijn. Blijf dus niet op de gang staan praten.

10.2 Het niet maken van SE-toetsen

Als je een SE-toets wegens verzuim niet hebt gemaakt, dien je deze in te halen (zie ook 10.4).

Er zijn wettige en onwettige redenen voor verzuim bij een schoolexamen.

Wettige redenen kunnen zijn:

- afwezigheid met toestemming van de schoolleiding
- overmacht (zoals een ongeluk of bijzondere familieomstandigheden)

Onwettige redenen zijn:

- niet het juiste, gepubliceerde rooster hanteren (vergissingen in tijd, plaats of dag)
- te laat komen
- spijbelen
- afspraken plannen zonder overleg met of medeweten van de schoolleiding
- op vakantie gaan

Bij onwettig verzuim kan de rector je een sanctie opleggen, overeenkomstig het examenreglement. Een voorbeeld van een sanctie kan zijn: Het opleggen van het cijfer 1,0 voor de betreffende toets en/of het verliezen van een herkansingsmogelijkheid.

Let op:

Bij het maken van afspraken voor een medisch consult of een medische behandeling dien je rekening te houden met het toetsrooster. Een medisch consult of medische behandeling zonder schriftelijke toestemming vooraf van een afdelingsleider valt niet onder wettig verzuim. Onder deze regeling valt ook het bezoeken van huis- of tandarts en orthodontist.

Bij het toekennen van voorzien bijzonder verlof (denk aan een huwelijk of jubileum) kan de school voorwaarden stellen. Zo wordt het verlof niet verleend indien dit betekent dat een vastgestelde inlevertermijn moet verschuiven.

10.3 Verlof en ziekte

Bij ziekte dienen je ouders/verzorgers dit vóór aanvang van de toets telefonisch te melden bij de receptie. Let op, via de ouderapp of e-mail ziekmelden voorafgaand aan toetsen, geldt als een onwettige reden voor verzuim.

Als je niet helemaal fit bent en besluit een toets gewoon te maken of als je ziek wordt tijdens een toets, geldt die toets als gemaakt. Je hebt geen recht op een extra herkansing.

De school geeft geen bijzonder verlof tijdens de toetsweken en zo min mogelijk buiten de toetsweken.

10.4 Inhalen van SE-toetsen

Inhalen van schoolexamentoetsen vindt plaats op een door de school aangegeven moment. Met het missen van een SE-toets 'verlies' je altijd het recht op een herkansing voor de betreffende periode.

Deze regel wordt ook toegepast bij het inhalen van schoolexamentoetsen van buiten de toetsweek.

Inhalen van toetsen met een praktijkgedeelte is mogelijk na overleg met de docent. Deze stelt in overleg met jou een nieuwe deadline vast, in het algemeen binnen een week na de vorige deadline.

Gemiste onderdelen uit het handelingsdeel moeten worden ingehaald. Een vakdocent kan er voor kiezen een vervangende opdracht te geven.

10.5 Herkansen van SE-toetsen

Herkansen betekent dat je een al gemaakte toets opnieuw maakt. Dan telt het hoogst behaalde cijfer. Als je nog een SE-toets moet inhalen, kun je in principe niet herkansen. (Uitzonderingen ter beoordeling van de examencommissie.) Indien een kandidaat afwezig is tijdens een herkansing, wordt deze niet ingehaald. Het bij de reguliere kans behaalde resultaat blijft staan.

In 4 vwo is geen herkansingsregeling voor de schoolexamens van kracht.

In 4 havo en 5 vwo is er één herkansing ná periode 2 over periode 1 en 2. En één herkansing na periode 4 over periode 3 en 4.

In 5 havo en 6 vwo kun je één herkansing doen na de eerste en derde periode, en maximaal twee herkansingen na periode 2 (alleen uit periode 2).

De aanvraag voor de herkansingen verloopt online en is gebonden aan vooraf gestelde deadlines. Deze deadlines staan vermeld op pagina 3.

Voor alle herkansingen geldt dat van de twee toetsen het hoogste cijfer wordt meegenomen in de berekening. Het te laat doorgeven van een wens tot herkansing wordt niet meer in behandeling genomen.

10.6 Het overdoen van een handelingsdeel

Bij een onvoldoende beoordeling moet de leerling de opdracht opnieuw doen, totdat de docent minstens een voldoende beoordeling geeft. Overdoen moet in overleg met de docent en zo snel mogelijk. Hierbij kan de docent een leerling verplichten op aangewezen tijden op school te werken.

Bij de beoordeling van een handelingsdeel kan de docent de inspanning van de leerling en/of het niveau van de gemaakte opdracht beoordelen. Een handelingsdeel dat blijvend met onvoldoende wordt beoordeeld, heeft als consequentie dat de leerling niet bevorderd wordt of niet kan opgaan voor het Centraal Examen.

11. Verdere regelingen

Het schooljaar is ingedeeld in vier periodes. Een periode bestaat uit lesweken en een afsluitende toetsweek. Het is mogelijk dat er tijdens een toetsweek op dagen dat er geen toetsen worden afgenomen, les wordt gegeven.

Er kunnen ook mondelinge toetsen worden ingeroosterd in een SE-week.

Voor praktische opdrachten en voor het profielwerkstuk bestaan afzonderlijke regelingen.

11.1 Vervroegd of gespreid examen doen

Voor een leerling, die een vak eerder dan in zijn/haar examenjaar afsluit, geldt het PTA van 6 vwo c.q. 5 havo in dat jaar waarin de leerling het vak afsluit.

Als een leerling in bijzondere situaties gespreid examen doet, geldt voor de vakken het PTA van 6 vwo c.q. 5 havo van het jaar waarin de leerling het vak afsluit.

Indien er hiaten in het programma dreigen te ontstaan, geldt een individueel PTA.

11.2 Overstappen naar een ander leerniveau

Aan leerlingen, die tussentijds overstappen naar een ander leerniveau (bijvoorbeeld van 5 vwo naar 4 of 5 havo) kunnen vervangende opdrachten worden aangeboden, die eerder afgenomen SE-onderdelen vervangen en die de examendomeinen afdekken.

11.3 Doubleren

Voor leerlingen die doubleren of het examenjaar overdoen, gelden de volgende regels:

Alle vakken doe je over. De behaalde cijfers van de toetsen vervallen voor het jaar waarin je doubleert. Ten aanzien van de praktische opdrachten en handelingsdelen kan de vaksectie anders beslissen.

Als je doubleert, vervalt het oude PTA voor je, en volg je het nieuwe PTA.

Een afgesloten handelingsdeel met betrekking tot loopbaanoriëntatie mag je meenemen naar het te doubleren jaar.

Wanneer het vak maatschappijleer, levo of CKV met een voldoende (tenminste een 5,5) is afgesloten, hoeft dit vak niet opnieuw gedaan te worden.

Ditzelfde geldt voor BSM in havo 5 en wiskunde D in vwo 6.

Ten aanzien van het niet hoeven overdoen van afgesloten vakken is het de leerling wel toegestaan het vak nogmaals te volgen om het resultaat te verbeteren. In dat geval vervalt in principe het eerder behaalde resultaat tenzij daarover met de schoolleiding andere afspraken zijn gemaakt.

12. Fraude of onregelmatigheid

De leerling moet te allen tijde eigen werk presenteren. De betrokken examinator stelt vast of er al dan niet sprake is van eigen werk. Overtreding van deze regel is een onregelmatigheid.

Andere voorbeelden van fraude of van een onregelmatigheid:

- (Delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- Examenwerk van een ander inleveren;
- Werk onder een andere naam (laten) inleveren;
- Plagiaat plegen via schriftelijke dan wel elektronische bronnen (internet);
- Tijdens het examen bij zich dragen van een mobiele telefoon;
- Tijdens het examen bij zich dragen van een koptelefoon, al dan niet draadloos;
- Tijdens een examen ongeoorloofd gebruik maken van internet of een andere kennisbron;
- Citeren van bronnen zonder bronvermelding;
- Toegang hebben tot ongeoorloofde informatie;
- Gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen;
- Toegang hebben tot aantekeningen of toevoegingen in een geoorloofde hulpbron;
- Tijdens een zitting gebruik maken van hulpmiddelen van anderen (lenen) waarmee ongeoorloofde informatie wordt doorgegeven;
- Afkijken of overleggen met anderen;
- Zonder overleg met de toezichthouder een andere plaats innemen;
- Gelegenheid geven tot afkijken;
- Aanwijzingen krijgen of geven bij toiletbezoek;
- Bij bespreking van examenwerk antwoorden verbeteren;
- Het niet maken van een onderdeel van het schoolexamen.

Bij door de examinator of surveillant geconstateerde fraude of onregelmatigheid beslist de rector na advies van de examencommissie over de te nemen maatregel. Voor de volledige werkwijze verwijzen we naar het examenreglement.

Voorbeelden van maatregelen die genomen kunnen worden door de rector:

- Het cijfer 1,0 voor het betreffende onderdeel;
- Het verliezen van het recht op herkansing;
- Het cijfer 1,0 voor het betreffende onderdeel én het verliezen van het recht op herkansing.

13. Oriëntatie op studie en beroep (LOB)

De oriëntatie op studie en beroep hoort bij de verplichte handelingsdelen. Een vwo-leerling moet hier aantoonbaar minimaal 80 studielasturen aan besteden en een havoleerling 40 studielasturen.

14. Klachtrecht

Een leerling die zich ten aanzien van enig deel van het examen benadeeld voelt, kan uiterlijk twee weken nadat de toets is afgenomen een klacht of verzoek schriftelijk kenbaar maken bij de examencommissie t.a.v. de betreffende afdelingsleider. In periode 4 en voor examenklassen in periode 3 is deze termijn uiterlijk één week.

De afdelingsleider is gemachtigd bij anderen advies in te (laten) winnen en betrokkenen te horen, voorafgaand aan de bespreking in de examencommissie. De examencommissie, bestaand uit de afdelingsleider, de examensecretaris en tenminste één medewerker, die niet bij de klacht betrokken is, bepaalt of de klacht ontvankelijk wordt verklaard, en adviseert de rector over de te nemen maatregel. De rector is over het algemeen bij het overleg van de examencommissie aanwezig.

De rector deelt haar beslissing met redenen omkleed schriftelijk mee aan de leerling - en aan de ouders van de leerling indien deze minderjarig is - en vermeldt daarbij dat en hoe beroep tegen de beslissing mogelijk is (overeenkomstig het Examenreglement).

15. Onvoorziene situaties

In situaties waarin zowel het examenreglement als het programma van toetsing en afsluiting niet voorziet, beslist de rector.

Aardrijkskunde

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
3	AK431	Eindtoets H3: Domein aarde: Klimaat en landschap § 3.1 t/m 3.8 + 3.10 (SE en CE)	10	Ja		85 min	TP3	C1, C2, C3	Schriftelijk	Grote Bosatlas
4	AK441	Praktische opdracht. Onderzoek in de eigen omgeving + presentatie in de les (SE + CE)	10				Periode 4	A1, A2, E1	Praktische opdracht	
4	AK442	Eindtoets H4: Domein leefomgeving: Stedelijke gebieden § 4.1 t/m 4.6 (SE en CE)	10	Ja		85 min	TP4	A, E1, E2	Schriftelijk	Grote Bosatlas

Methode: BuiteNLand editie 4.1

Bedrijfseconomie

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weefactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	BECO411	Keuzeonderwerp 1 (SE)	0		O/V	40 min	Periode 1	H	Handelingsdeel	Presentatiemateriaal; Internet
2	BECO421	Keuzeonderwerp 2 (SE)	0		O/V	40 min	Periode 2	H	Handelingsdeel	Presentatiemateriaal; Internet
2	BECO422	Modules/Lesbrieven: Onderneem-Het-Zelf + Bedrijf starten** (SE en CE)	10	Ja		85 min	TP2	A, B, D, F	Schriftelijk	
3	BECO431	Modules/Lesbrieven: Financiële Zelfredzaamheid (H1 tot en met H6) (SE en CE)	10	Ja		85 min	TP3	A, B,	Schriftelijk	
4	BECO441	Modules: Financiële Zelfredzaamheid (H7) + Marketing + Personeel en Interne Organisatie (SE en CE)	10	Ja		85 min	TP4	A, B, C, E	Schriftelijk	

Methode: LWEO lesbrieven

Bewegen, Sport en Maatschappij

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weefactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	BSM411	Praktijk 1 – Doelspel/atletiek (SE)	4				Periode 1	B1	Praktische opdracht	
1	BSM412	Sportautobiografie Sport CV (SE)	0		O/V/G		Periode 1	E1	Handelingsdeel	
2	BSM421	Praktijk 2 – Zelfverdediging (SE)	4				Periode 2	B2	Praktische opdracht	
2	BSM422	Theorie: Bewegen en regelen (SE)	8	Ja		55 min	TP2	C	Schriftelijk	
3	BSM431	Praktijk 3 – Freerunnen (SE)	4				Periode 3	B5	Praktische opdracht	
3	BSM432	Trainingsleer (SE)	8				Periode 3	D	Praktische opdracht	
4	BSM441	Praktijk 4 - Terugslagspelen/ slag- loopspelen (SE)	4				Periode 4	B1, B4	Praktische opdracht	
4	BSM442	Sportfolio peer-assessment (SE)	0		O/V/G		Periode 4	A, B, C, D, E	Handelingsdeel	
4	BSM443	Lesgeven 1 (SE)	4				Periode 4	C	Praktische opdracht	

Methode: Geen

Biologie

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weefactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	BIOL411	Praktische opdracht: osmose (SE)	3				Periode 1	A1, A2, A3, A5, A6, A8, A9, A16	Praktische opdracht	
2	BIOL421	Praktische opdracht: eigen onderzoek (SE)	5				Periode 2	A1, A2, A3, A5, A9, A15, A16, M7	Praktische opdracht	
2	BIOL422	Toets: H1: Inleiding in de Biologie, H2: Voortplanting, H3: Genetica (SE en CE)	10	Ja		85 min	TP2	A4, A14, M3, M6, M7, O6, O8, O9	Schriftelijk	Binas
3	BIOL431	Excursie evolutie (Schooleigen)	0		O/V		Periode 3	A1, A2, A5, A6, A9, A13, A15, A16, M8, O9	Handelingsdeel	
4	BIOL441	Praktische opdracht: gedragsonderzoek (SE)	3				Periode 4	A1, A2, A3, A4, A5, A6, A9, A10, A11, A13, A15, A16, O7	Praktische opdracht	
4	BIOL442	Toets: H4: Evolutie, H5: Regeling, H6: Waarneming en gedrag, H7: Ecologie en milieu (SE en CE)	15	Ja		85 min	TP4	A4, A7, A12, A14, M8, O2, O4, O5, O7, P1, P2, P3, P4, P5	Schriftelijk	Binas

Methode: Biologie voor jou

Culturele Kunstzinnige Vorming

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	CKV411	Fotografie	20				Periode 1	A, B, C, D	Praktische opdracht	
2	CKV421	Street Art: theorie	10				Periode 2	A, B, D	Praktische opdracht	
2	CKV422	Street Art: praktijk	15				Periode 2	C, D	Praktische opdracht	
3	CKV431	Architectuur: maquette (3D)	20				Periode 3	A, B, C, D	Praktische opdracht	
4	CKV441	Theaterverslag	15				Periode 4	A, B, C, D	Praktische opdracht	
4	CKV442	Film	20				Periode 4	B, C, D	Praktische opdracht	

Methode: Geen

Duitse taal en literatuur

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weefactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	DUTL411	Luistervaardigheid CITO	5			40 min	Periode 1	B	Schriftelijk	
2	DUTL421	Schrijfvaardigheid	10	Ja		85 min	TP2	D1, D2	Schriftelijk	Woordenboek N-D
3	DUTL431	Literatuur 1: literaire tekst(en)	5			55 min	TP3	E1	Schriftelijk	
4	DUTL441	Spreekvaardigheid: presentatie	10			10 min	Periode 4	C2	Mondeling	
Methode: Neue Kontakte										

Economie

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	ECON411	M1: Schaarste, geld en ruil M2: Vraag en aanbod H1 (SE en CE)	5			50 min	TP1	A, B, C, D	Schriftelijk	
2	ECON421	M2: Vraag en aanbod M3: Markt en Overheid (SE en CE)	10			50 min	TP2	A, D	Schriftelijk	
3	ECON431	M4: Heden verleden toekomst M5: Speltheorie (SE en CE)	10			50 min	TP3	A, E, F	Schriftelijk	
4	ECON441	Klaslokaal experiment (SE)	0		O/V	45min	TP4	J	Handelingsdeel	
4	ECON441	M5: Speltheorie M6: Risico en Rendement (SE en CE)	10			50 min	TP4	A, F, G	Schriftelijk	

Methode: Praktische Economie

Engelse taal en literatuur

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
4	ENTL441	Literatuurportfolio	0		O/V		Periode 4	E1	Handelingsdeel	
4	ENTL442	Gespreksvaardigheid in duo's (SE)	5			15 min	TP4	C1	Mondeling	
Methode: Geen										

Fransen taal en literatuur

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
3	FATL431	Literatuur boektoets (boek 1) + Schrijfvaardigheid, Creatief schrijven (SE)	5			85 min	TP3	E1	Schriftelijk	Boek 1
4	FATL441	Spreekvaardigheid, Interactieve presentatie programmakeuze (SE)	5			40 min	Periode 4	C2	Mondeling	Poster
Methode: Libre Service										

Geschiedenis

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	GES411	Thema Darwin, Hoofdstuk 1 Jagers en boeren, Hoofdstuk 2 Tijd van Grieken en Romeinen, Kenmerkende aspecten Hoofdstuk 1 en 2 (SE)	5			85 min	TP1	A, B, C	Schriftelijk	
2	GES421	H3: Tijd monniken en ridders. Thema Religieus extremisme; H4: De tijd van steden en staten, Kenmerkende aspecten H1 t/m H4 (SE)	10			85 min	TP2	A, B, C	Schriftelijk	
3	GES431	H5: De tijd van ontdekkers en hervormers, H6: De tijd van regenten en vorsten, Kenmerkende aspecten H5 en H6 (SE en CE)	15			85 min	TP3	A, B, C	Schriftelijk	
4	GES441	H7: De tijd van pruiken en revoluties, H8: De tijd van burgers en stoommachines, Kenmerkende aspecten H5 t/m H8 (SE en CE)	15			85 min	TP4	A, B, C, D, E	Schriftelijk	
Methode: Geschiedenis Werkplaats										

Levensbeschouwing

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weefactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnameimoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
3	LV431	Eindopdracht Psychologie (Schooleigen)	35				Periode 3		Praktische opdracht	
4	LV441	Rituelen (Schooleigen)	30				Periode 4		Praktische opdracht	
4	LV442	Toets ethiek - boekje hoofdstuk 1 t/m 4 en aantekeningen uit de lessen (Schooleigen)	35	Ja		55 min	TP4		Schriftelijk	

Methode: Geen

Lichamelijke Opvoeding

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weefactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afname-moment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	LO411	Aanwezigheid en actieve deelname aan de lessen LO P1	0		O/V		Periode 1	A, B, C, D en E	Handelingsdeel	
2	LO421	Aanwezigheid en actieve deelname aan de lessen LO P2	0		O/V		Periode 1	A, B, C, D en E	Handelingsdeel	
3	LO431	Aanwezigheid en actieve deelname aan de lessen LO P3	0		O/V		Periode 3	A, B, C, D en E	Handelingsdeel	
4	LO441	Aanwezigheid en actieve deelname aan de lessen LO P4	0		O/V		Periode 4	A, B, C, D en E	Handelingsdeel	
4	LO442	Aanwezigheid en actieve deelname aan sportdag	0		O/V		Periode 4	A, B, C, D en E	Handelingsdeel	

Methode: Geen

Maatschappijleer

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	MAAT411	Hoofdstuk 1. Wat is maatschappijleer? en Hoofdstuk 2. Rechtsstaat (SE)	20	Ja		50 min	TP1	B	Schriftelijk	
1	MAAT412	Opdracht 'Kritisch denken' (SE)	5				Periode 2	A, B	Praktische opdracht	Internet
2	MAAT421	Hoofdstuk 3. Parlementaire Democratie (Kennis en vaardigheden uit eerdere periode(s) worden als bekend beschouwd) (SE)	20	Ja		50 min	TP2	C	Schriftelijk	
2	MAAT422	Opdracht campagnefilm en poster politieke partij (SE)	5				Periode 3	A, B, C	Praktische opdracht	Internet
3	MAAT431	Hoofdstuk 4. Pluriforme samenleving (Kennis en vaardigheden uit eerdere periode(s) worden als bekend beschouwd) (SE)	20			50 min	TP3	A, B, C, E	Schriftelijk	
3	MAAT432	Excursie Den Haag (Schooleigen)	0		O/V		Periode 3	Alle domeinen	Handelingsdeel	
4	MAAT441	Presentatie politieke partij, de media en de burgers (SE)	10			10 min	Periode 4	Alle domeinen	Mondeling	Internet
4	MAAT442	Debatteren (SE)	10			40 min	Periode 4	Alle domeinen	Mondeling	Internet
4	MAAT443	Speech over een maatschappelijk vraagstuk (SE)	10			3,5 min	Periode 2 t/m 4	Alle domeinen	Mondeling	Kranten, internet, mobiele telefoon

Methode: Thema's maatschappijleer

Maatschappijwetenschappen

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
4	MAW441	PO: toepassen hoofd- en kernconcepten op de actualiteit (SE)	15				Periode 4	A, B, C, D, E, F, G	Praktische opdracht	Krantenknipsels, internet

Methode: Seneca

Natuurkunde

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	NAT411	HD Technische automatisering (SE)	0		O/V	45 min	Periode 1	G, I	Handelingsdeel	Binas
3	NAT431	PO Mechanica (H1 Beweging en H3: Krachten) (CE)	5			45 min	Periode 3	C, I	Praktische opdracht	Binas
3	NAT432	Toets H4: Trillingen en H5: Straling (CE)	10	Ja		85 min	TP3	B, G, I	Schriftelijk	Binas
4	NAT441	PO Optica (SE)	5			45 min	Periode 4	B, I	Praktische opdracht	Binas
4	NAT442	SE mechanica H1: Bewegen in beeld, H3: Krachten, H4: Trillingen, H6: Arbeid & Energie (CE)	10	Ja		85 min	TP4	B, C, E	Schriftelijk	Binas

Methode: Overall natuurkunde 5^e editie

Nederlandse taal en literatuur

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
4	NETL441	Literatuurexamen: boek 1 t/m 5 (4 zelf gekozen boeken + 1 boek uit de middeleeuwen) (SE)	5			10 min	Periode 4	B, D, E	Mondeling	Mindmap, geen woordenboek NL

Methode: Geen

Rekenen

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
1	r3F411	Deeltoets: Onderdeel A: Hoofdrekenen (SE)	25	Ja		20 min	Periode 1	3F	Schriftelijk	
1	r3F412	Deeltoets: Onderdeel B: Verhoudingen (SE)	25	Ja		20 min	Periode 1	3F	Schriftelijk	
1	r3F413	Deeltoets: Onderdeel C: Meetkunde (SE)	25	Ja		20 min	Periode 1	3F	Schriftelijk	
1	r3F414	Deeltoets: Onderdeel D: Verbanden (SE)	25	Ja		20 min	Periode 1	3F	Schriftelijk	
Methode: Moderne wiskunde										

Scheikunde

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weegfactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen SE	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
3	SCHK431	PO analyse (SE)	5				Periode 3	A, B, C, D, E, F, G	Praktische opdracht	

Methode: Overal Chemie

Wiskunde A

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weefactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
4	WISA441	H4: Handig tellen (dl1), H5: Veranderingen (dl.2), H6: Rekenregels en formules (dl.2), H7: Statistiek en beslissingen (dl.2) (SE en CE)	25	Ja		85 min	TP4	A, B, C, D, E	Schriftelijk	Grafische rekenmachine (geen gewone rekenmachine)

Methode: Getal en Ruimte

Wiskunde B

Cijferperiode	Kolomnaam	Stofomschrijving/ soort examenstof	Weefactor	Herkansbaar	Cijfertekst	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Toetsingsvorm	Hulpmiddelen
4	WISB441	H6: De afgeleide functie, H7: Lijnen en cirkels, H8: Goniometrie (SE en CE)	25	Ja		85 min	TP4	A, B, C, D	Schriftelijk	Grafische rekenmachine (geen gewone rekenmachine)

Methode: Getal en Ruimte
